

Na osnovu člana 21. i člana 22. st.2) Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava (Sl.glasnik BiH 63/10) te člana 48. i 19. Statuta Udruženja Original za ostvarivanje i zaštitu reproduksijskih prava (dalje: Udruženje Original), Skupština Udruženja na redovnoj sjednici dana 12.12.2018.godine usvaja:

PRAVILNIK O RASPODJELI

Član 1. **Uvodne odredbe**

Ovim Pravilnikom se reguliše način distribucije (raspodjele) prikupljenih naknada za privatnu i drugu vlastitu upotrebu djela koje ubire Udruženje Original kroz kolektivno ostvarivanje prava u obimu određenom Rješenjem Instituta za intelektualno vlasništvo broj 03-47-5-193-9/17VT od 6. 11. 2017.godine.

Osnovu za raspodjelu autorskih naknada čine uplate naknada koje prikuplja Udruženje Original od korisnika.

Prikupljeni autorski honorari mogu se koristiti samo za distribuciju nosiocima prava u skladu s ovim pravilima. Od prikupljenih autorskih naknada, prije raspodjele, oduzimaju se operativni troškovi Udruženja Original i sredstva za kulturne i socijalne namjene, ukoliko se iste formiraju.

Odredbe ovog Pravilnika, koje se odnose na autore i/ili izdavače, takođe se odnose na njihove pravne nasljednike.

Izraz "autorski honorar" odnosi se jednako na oba sredstva namijenjena plaćanju autorima i na sredstva namijenjena plaćanju izdavačima.

Dio I PRIKUPLJANJE I DISTRIBUCIJA

Član 2. **Izvori prihoda i način distribucije**

Distribucija pokriva sve izvore prihoda koji prikuplja udruženje (koji se akumuliraju u jednu masu), a koji uključuju sredstva prikupljena od reprodukcije autorskih djela za privatnu i drugu vlastitu upotrebu:

- naknada koju plaćaju fizička i pravna lica koja pružaju usluge fotokopiranja uz naknadu;
- naknada koju plaćaju uvoznici uređaja za fotokopiranje.

Prihodi iz obje sekcije će biti distribuirani zajedno.

Član 3. **Distribuciona masa**

Distribucionu masu se određuje odbitkom operativnih troškova Udruženja Original od ukupno prikupljenih sredstava u poslovnoj godini.

Distribuciona masa, u skladu sa ovim Pravilnikom, je iznos koji se isplaćuje nosiocima prava i u koji su uključeni svi važećim zakonima propisani porezi i doprinosi na isplate autorskih honorara (zbir bruto honorara svih autora u raspodjeli tekuće/određene godine).

Prije obračuna pojedinačnih naknada, iz distribucione mase se oduzimaju sredstva za fond za naknadne uplate nepoznatim nosiocima prava formiranim u tekućoj poslovnoj godini (rezervisana sredstva), sredstva za isplate stranim društvima, te sredstava za kulturne i socijalne namjene ako su planirana.

Distribuciona masa, u skladu sa ovim Pravilnikom, je iznos koji se isplaćuje nosiocima prava i u koji su uključeni svi važećim zakonima propisani porezi i doprinosi na isplate autorskih honorara.

Godišnji plan raspodjele autorskih naknada prije isplate naknada nosiocima autorskih prava mora utvrditi Skupština Udruženja Original u skladu sa članom 19. Statuta.

Član 4. Operativni troškovi

Operativni troškovi Udruženja Original iznose najviše 30% (trideset posto) od ukupno ubranih sredstava za pojedinačnu poslovnu godinu. Ovi troškovi mogu biti veći u prve tri godine rada, uz obavezu kontinuiranog godišnjeg smanjivanja do dozvoljenog procenta.

Stvarnim i opravdanim troškovima smatra se trošak stručne službe Udruženja Original, sredstva potrebna za upravljanje pravima kolektivnog ostvarivanja, članstvo u međunarodnim organizacijama, trošak povjeravanja ostvarivanja prava (zastupnici, advokati) i trošak obavljanja tehničkih (IT), administrativnih (računovodstvo) i drugih pomoćnih poslova koje je potrebno obaviti radi ostvarivanja prava.

Član 5. Rezervacija za uplate nepoznatim nosiocima prava

Rezervacija za uplate nepoznatim nosiocima prava se može formirati za svaku finansijsku godinu. Rezerva će se formirati samo u slučajevima kada je u pitanju obavezno kolektivno ostvarivanje u slučaju da prikupljanje i obrada podataka o nosiocima prava nije moguća. Ova rezervacija ne može iznositi više od 5% (pet posto) distribucione mase (za pojedinačnu godinu) i zadržava se na tekućem računu Udruženja Original najviše 3 (tri) godine.

Sredstva iz rezervacije su podijeljena između nosilaca prava koji naknadno dostave podatke potrebne za raspodjelu i strane kolektivne organizacije iz bilateralnih ugovora za repertoar zaštićenih djela.

Raspodjela i isplata od rezervacija vrši se na zahtjev nosioca prava. Zahtjev se mora dostaviti u pisanom obliku, uz tačne i uredne podatke o nosiocu prava i njegovim djelima, najkasnije u roku od 36 (tridesetšest) mjeseci od izvršene raspodjele za određenu godinu.

Udruženje Original će u identificiranju nosilaca prava poduzeti sve mjere koje uključuju provjeru kroz evidenciju svojih članova i bazu podataka kao i sve druge dostupne evidencije kojima raspolaze u okviru pozitivnih zakona.

Sredstva koja se u roku od tri (3) godine od kraja finansijske godine u kojoj je naplaćen prihod od prava ne raspodijele, isplaćuju se onim nosiocima prava u odnosu na udio koji pripada njima, ako su podobni za ta sredstva, u periodu iz kojeg potiču rezervacije.

Isplate iz rezervi se vrše jednom godišnje za prošle periode po dospjelosti.

**Član 6.
Fond za kulturne i socijalne namjene**

Sredstva za kulturne i socijalne namjene (i/ili za unapređenje penzionog, zdravstvenog i socijalnog statusa svojih članova) iznose maksimalno 10% od neto prihoda kolektivne organizacije. Odluku o izdvajaju ovih sredstava donosi Skupština Udruženja Original za svaku poslovnu godinu.

Načini raspodjele ovih sredstava će biti propisani zasebnim Pravilnikom koji usvaja Skupština.

**Član 7.
Zastupanje po bilateralnim sporazumima**

U slučaju ugovora (bilateralnih sporazuma) zaključenih sa drugim ili stranim kolektivnim društvima, udruženje vrši plaćanja ovim kolektivnim društvima na osnovu ugovora koji je sklopio sa ovim organizacijama. Na ime izmirenja ovih obaveza, iz distribucione mase se izdvaja 5% godišnje.

Udruženje Original će potpisati bilateralne ugovore B tipa prema IFRRO standardima, no u slučaju potpisivanja bilateralnih ugovora A tipa ili potraživanja iz inostranstva po principu jednakog tretmana nosilaca prava.

Sredstva koja se u roku od tri (3) godine od kraja finansijske godine u kojoj je naplaćen prihod od prava ne raspodijele, isplaćuju se onim nosiocima prava u odnosu na udio koji pripada njima, ako su podobni za ta sredstva, u periodu iz kojeg potiču rezervacije.

Isplate iz rezervi se vrše jednom godišnje za prošle periode po dospjelosti.

**Član 8.
Omjeri raspodjele**

Naknada ostvarena na temelju prava na naknadu za privatnu i drugu vlastitu upotrebu, koja se prema zakonu, kojim se uređuje autorsko pravo i srodnna prava plaća od prve prodaje ili uvoza novih uređaja za fotokopiranje i od izrađenih fotokopija namijenjenih za prodaju, dijeli se između autora i izdavača u omjeru 50:50.

**Član 9.
Principi raspodjele**

Osnovni princip za raspodjelu sredstava između pojedinačnih nosilaca prava je princip objektivne dostupnosti djela. Pod uslovima utvrđenim ovim Pravilnikom, sredstva se mogu podijeliti prema principu proporcionalne podjele te jednokratno primjenom soolidarne klauzule (prva isplata).

Autorski honorari se dijele na osnovu obračuna ili alokacije nakon statističke procjene objektivne dostupnosti svakog zaštićenog djela za reprodukciju, dok se kriterijum i način podjele određuju odvojeno za autore i izdavače.

Osnovni kriterij za djelo koje se smatra podobnjim za raspodjelu je *ISBN broj* (International Standard Book Number - međunarodni standardni knjižni broj je jedinstveni identifikator knjiga i drugih omeđenih

publikacija), odnosno *ISSN broj* (International Standard Serial Number - međunarodni standardni broj serijske publikacije kojim se ona identificira), izdati u BiH počev od 1992.godine.

Član 10.
Baza podataka kolektivne organizacije

Kolektivna organizacija će izraditi bazu podataka (elektronska forma), koja će biti dostupna uposlenicima Stručne službe te članovima Upravnog i Nadzornog odbora, Predsjedniku Udruženja i Predsjedniku Skupštine u prostorijama Udruženja.

Baza podataka se redovno ažurira, na osnovu podataka koje će dostavljati nosioci prava.

Podaci koji će činiti bazu podataka su podaci potrebni za evidenciju nosilaca prava te djela/izdanja. Posebnim pravilnikom će biti utvrđena pravila izrade baze podataka.

U izradi i korištenju baze podataka će biti poštovani važeći zakoni o zaštiti ličnih podataka nosilaca prava.

Dio II AUTORI

Član 11.
Autori i nosioci autorskog prava

Autor djela je fizičko lice koje je stvorilo djelo. Autorskim djelom smatraju se pisana djela (književni tekstovi, studije, priručnici, članci, prijevodi). Autorskim djelom smatraju se i zbirke autorskih djela ili druge građe (enciklopedije, zbornici, antologije, zbirke narodnih književnih i umjetničkih tvorevin, zbirke dokumenata, zbirke sudske odluka, baze podataka i slično) koje, s obzirom na izbor, raspored ili način izlaganja svog sadržaja, predstavljaju samostalne individualne duhovne tvorevine.

U slučaju anonimnog ili pseudonimnog djela, izdavač čije je ime naznačeno na djelu smatra se zastupnikom autora dok se suprotno ne dokaže. Ako izdavač nije naznačen na djelu, za ostvarivanje autorskog prava ovlašteno je lice koje je objavilo djelo.

Nosiocem autorskog prava se smatra i nasljednik, uz predočenje validne dokumentacije o nasljeđivanju.

Član 12.
Raspodjela autorske naknade

Autorske naknade se distribuiraju između autora primjenom principa solidarne klauzule, proporcionalne raspodjele i objektivne dostupnosti, u omjerima utvrđenim u narednim članovima.

Član 13.
Solidarna klauzula

Solidarna klauzula se isplaćuje jednom i to u prvoj raspodjeli koju će kolektivna organizacija imati.

Solidarna klauzula obuhvata sve autore koji su izdali djela u periodu od 1992. godine do 2012.godine (daleka prošlost) prema zvaničnoj bazi podataka kolektivne organizacije, u skladu sa podacima Nacionalne univerzitetske biblioteke BiH i Narodne i univerzitetska biblioteka Republike Srbije.

Proporcionalna raspodjela sredstava se vrši prema broju ukupno evidentiranih autora u navedenom periodu.

Iznos naknade je isti za sve autore i utvrđuje se kada se trećina iznosa koji pripada autorima (50%) podijeli sa brojem registrovanih autora.

Član 14.
Proporcionalna raspodjela

Proporcionalna raspodjela sredstava se vrši prema broju ukupno djela za određeni vremenski period (bliža prošlost).

Autor i nosilac prava je dužan da obavijesti udruženje o broju objavljenih djela za pojedinačnu godinu, počev od 2013 godine, na propisanom obrascu. Udruženje će tražiti od autora ili nosioca prava odgovarajuće certifikate ili dokaze (impresum) na osnovu kojih udruženje može potvrditi autentičnost dostavljenih podataka.

Proporcionalna raspodjela se vrši za autore koji su izdali djela u periodu 2013. godine do 2017.godine. Ova isplata se vrši jednom i to u prvoj raspodjeli koju će kolektivna organizacija imati.

Raspodjela se vrši prema broju izdanih djela.

Proporcionalna raspodjela se vrši u iznosu trećine dijela koji pripada autorima (50%) i to na način da se ovaj iznos podijeli na broj ukupno izdanih (prijavljenih) djela za period 2013. godine do 2017.godine.

Član 15.
Objektivna dostupnost djela

Objektivna dostupnost djela po obračunskoj godini se odnosi na nova izdanja/autorska djela za svaku finansijsku godinu, na osnovu procjene objektivne dostupnosti određenog zaštićenog djela u zadnje tri godine.

Prva procjena dostupnosti se vrši za godine 2016, 2017. i 2018. i raspodjela uključuje djela objavljena u tom periodu. Svaka naredna raspodjela se pomjera za jednu godinu naprijed, tako da uvijek obuhvata zadnje tri godine.

Autor i nosilac prava je dužan da obavijesti udruženje o broju objavljenih djela za pojedinačnu godinu, počev od 2018.godine, na propisanom obrascu. Udruženje će tražiti od autora ili nosioca prava odgovarajuće certifikate ili dokaze (impresum) na osnovu kojih udruženje može potvrditi autentičnost dostavljenih podataka.

Raspodjela se vrši prema broju izdanih djela.

Distribucija po ovom kriteriju se vrši u iznosu 50% (pedeset posto) od ukupnog iznosa namijenjenog za autore. Izuzetak predstavlja prva raspodjela u kojoj ovaj iznos čini trećina iznosa koji pripada autorima (50%) zbog isplate jednokratne solidarne klauzule.

Član 16.
Način raspodjele

U slučaju postojanja više koautora jednog autorskog djela, naknada među koautorima dijeli se na jednakе dijelove, osim ukoliko su se koautori pisanim sporazumom usuglasili o drugačijoj podjeli (u tom slučaju je obavezno dostaviti ovjereni primjerak sporazuma ili izjave).

Član 17.
Dostava podataka za raspodjelu

Obaveza je kolektivne organizacije da raspiše godišnji *Poziv za dostavu podataka za raspodjelu* uz izradu obrasca za prijavu djela. Poziv će biti otvoren minimalno 30 (trideset) dana i aktivno promoviran.

Obaveza je autora da dostavi potrebne podatke za raspodjelu, kako bi se isti obradili i bili uključeni u raspodjelu. Ukoliko autor i nosilac prava ne dostavi podatke na vrijeme, oni neće biti uzeti u obzir prilikom raspodjele. Autori imaju pravo uložiti zahtjev za naknadnu isplatu, koja će biti razmotrena i ukoliko ispunjava uslove, izvršena u roku iz člana 30. i 5. ovog Pravilnika.

Dio III IZDAVAČI

Član 18.
Kvalifikacija izdavača

Izdavač u smislu ovog Pravilnika je fizička i pravna osoba registrirana u Bosni i Hercegovini koja izdaje knjige stručnog, znanstvenog, umjetničkog, kultunog i obrazovnog sadržaja, udžbenike za pedagoški odgoj i obrazovanje, za osnovno, srednje i visoko obrazovanje, kao i znanstvene časopise, koji su namijenjeni plasmanu na tržištu knjiga i časopisa.

Izdavači imaju pravo na naknadu za reproduciranje svojih izdanja za privatnu ili drugu vlastitu upotrebu (srođno pravo).

Izdavač stiče pravo na učešće u raspodjeli naknade ukoliko je na dan obračuna naknade, u posljednjoj završenoj kalendarskoj godini izdao najmanje 1 (jedno) izdanje iz stava 1. ovog člana i stava 3. člana 9. ovog Pravilnika.

Član 19.
Raspodjela izdavačke naknade

Autorske naknade distribuiraju se između izdavača na osnovu solidarne klauzule, proporcionalne dostupnosti i procjene objektivne dostupnosti određenog zaštićenog djela reprodukcije.

Član 20.
Solidarna klauzula

Solidarna klauzula se isplaćuje jednom i to u prvoj raspodjeli koju će kolektivna organizacija imati.

Solidarna klauzula obuhvata sve izdavače koji su izdali djela u periodu od 1992. godine do 2012.godine (daleka prošlost) prema zvaničnoj bazi podataka kolektivne organizacije, u skladu sa podacima Nacionalne univerzitetske biblioteke BiH i Narodne i univerzitetska biblioteka Republike Srpske.

Proporcionalna raspodjela sredstava se vrši prema broju ukupno evidentiranih izdavača.

Iznos naknade je isti za sve izdavače i utvrđuje se kada se trećina iznosa koji pripada izdavačima (50%) podijeli sa brojem registrovanih izdavača.

Član 21. **Proporcionalna raspodjela**

Proporcionalna raspodjela sredstava se vrši prema broju ukupno evidentiranih djela za određeni vremenski period (bliža prošlost).

Izdavač je dužan da obavijesti udruženje o broju objavljenih djela za pojedinačnu godinu, počev od 2013.godine, na propisanom obrascu. Udruženje će tražiti od izdavača odgovarajuće certifikate ili dokaze (impresum) na osnovu kojih udruženje može potvrditi autentičnost dostavljenih podataka.

Proporcionalna raspodjela se vrši za izdavače koji su izdali djela u periodu 2013. godine do 2017.godine. Ova isplata se vrši jednom i to u prvoj raspodjeli koju će kolektivna organizacija imati.

Raspodjela se vrši prema broju izdanih djela.

Proporcionalna raspodjela se vrši u iznosu trećine dijela koji pripada izdavačima (50%) i to na način da se ovaj iznos podijeli na broj ukupno izdanih (prijavljenih) djela za period 2013. godine do 2017.godine.

Član 22. **Objektivna dostupnost djela**

Objektivna dostupnost djela po obračunskoj godini se odnosi na nova izdanja za svaku finansijsku godinu, na osnovu procjene objektivne dostupnosti određenog zaštićenog djela u zadnje tri godine.

Prva procjena dostupnosti se vrši za godine 2016, 2017. i 2018. i raspodjela uključuje djela objavljena u tom periodu. Svaka naredna raspodjela se pomjera za jednu godinu naprijed, tako da uvijek obuhvata zadnje tri godine.

Izdavač je dužan da obavijesti udruženje o broju objavljenih djela za pojedinačnu godinu, počev od 2018.godine, na propisanom obrascu. Udruženje će tražiti od izdavača odgovarajuće certifikate ili dokaze (impresum) na osnovu kojih udruženje može potvrditi autentičnost dostavljenih podataka.

Raspodjela se vrši prema broju izdanih djela i triraža.

Iznos za raspodjelu za izdavače se sastoji od: 80% od utvrđenog dijela po broju naslova (kao relevantan dokaz o broju izdanih djela i tiražu se dostavlja dokument po kojem se vrši obračun ulaznog PDV-a -na tiraž) i 20% u odnosu na ukupni promet za pojedinačnu godinu. Dokaz o ukupnom prometu se dostavlja uz prijavu izdanja i čini povjerljiv podatak.

Distribucija po ovom kriteriju se vrši u iznosu 50% (pedeset posto) od ukupnog iznosa namijenjenog za izdavače. Izuzetak predstavlja prva raspodjela u kojoj ovaj iznos čini trećina iznosa koji pripada izdavačima (50%) zbog isplate jednokratne solidarne klauzule.

**Član 23.
Način raspodjele**

U slučaju postojanja više koizdavača jednog autorskog djela, naknada među koizdavačima dijeli se na jednakе dijelove, osim ukoliko su se koizdavači pisanim sporazumom usuglasili o drugačijoj podjeli (u tom slučaju je obavezno dostaviti ovjereni primjerak sporazuma ili izjave).

**Član 24.
Dostava podataka za raspodjelu**

Obaveza je kolektivne organizacije da raspiše godišnji *Poziv za dostavu podataka za raspodjelu* uz izradu obrasca za prijavu izdanja. Poziv će biti otvoren minimalno 30 (trideset) dana i aktivno promoviran.

Obaveza je izdavača da dostavi potrebne podatke za raspodjelu, kako bi se isti obradili i bili uključeni u raspodjelu. Ukoliko izdavač ne dostavi podatke na vrijeme, oni neće biti uzeti u obzir prilikom raspodjele. Izdavači imaju pravo uložiti zahtjev za naknadnu isplatu, koja će biti razmotrena i ukoliko ispunjava uslove, izvršena u roku iz člana 25. i 5. ovog Pravilnika.

Dio IV ISPLATA

**Član 25.
Rokovi za isplatu**

Isplata naknada nosiocima prava se vrši jednom godišnje i to najkasnije do 28.februara tekuće godine za prethodnu godinu.

Izuzetak od ovoga predstavlja prva isplata, koja će se zbog malog iznosa ubranih naknada (i prevelikih troškova obrade i isplate tih naknada) u 2018.godini pripojiti masi za raspodjelu iz 2019.godine te će prva isplata biti izvršena najkasnije do 28.2.2020.godine.

**Član 26.
Isplata po kategorijama nosilaca prava**

Sve isplate će biti obavljene u isto vrijeme, bez obzira na kategoriju nosilaca prava. Ukoliko se ukaže potreba za drugačijim rješenjem u određenoj godini, o tome odluku donosi Skupština na jednoj od redovnih sjedница.

**Član 27.
Minimalni iznosi za isplatu**

Po izvršenom obračunu autorske se naknade isplaćuju nosiocima prava samo ako neto iznos za isplatu prelazi minimalni iznos od 50,00 KM (pedeset konvertibilnih maraka).

Iznosi koji bude ispod navedenog minimalnog iznosa knjižit će se u korist autora/izdavača, a isplaćuju se u onoj godini kada njihov zbir pređe navedeni minimum.

Član 28.
Prigovori na obračun

Nosilac autorskih prava ima pravo podnijeti zahtjev za naknadni obračun ili ispravak obračuna isplate naknade ako smatra da mu naknada nije obračunata, ili je pogrešno obračunata.

Zahtjev za naknadni obračun ili ispravak podnosi se najkasnije 15 dana nakon dostavljanja obračuna nositeljima autorskih prava. Nakon isteka ovog roka ne može se podnijeti zahtjev za naknadni obračun ili ispravak.

Odluku o prigovoru donosi Upravni odbor čija odluka je konačna, a realizacija se vrši u skladu sa rokom iz člana 5. ovog Pravilnika.

Član 29.
Prelazne i završne odredbe

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom usvajanja na redovnoj sjednici Skupštine.

Predsjednik Skupštine

Lejla Alić

U Sarajevu, dana 12.12.2018.godine

Broj: 10/18

Na osnovu člana 19. Statuta Udruženja "ORIGINAL" za ostvarivanje i zaštitu reproduksijskih prava broj: 05/17 od 22.6.2017. godine, Skupština Udruženja "ORIGINAL" za ostvarivanje i zaštitu reproduksijskih prava je na sjednici održanoj dana 12.12.2018.godine, donijela

**ODLUKU
O usvajanju Pravilnika o raspodjeli**

Član 1.

Ovom odlukom se usvaja Pravilnik o raspodjeli Udruženja Original.

Član 2.

Pravilnik se ima primjenjivati za svaku raspodjelu koje Udruženje Original bude imalo.

Udruženje je obavezno usvojiti godišnji plan raspodjele ubranih naknada, u skladu sa principima i pravilima raspodjele ubranih naknada koji su utvrđeni Statutom i ovim Pravilnikom o raspodjeli.

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Predsjednica Skupštine

Broj : 09/18

Sarajevo, 12.12.2018.godine